

Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee

Jaarrapport 2022

Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee
RSIN nummer 85 65 61 393
Hoofdstraat 94 A
9968 AG PIETERBUREN

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	
1. Statutaire naam en doelstelling, visie en missie	3
2. Bestuur en Raad van Toezicht	4
3. Financiële paragraaf en ontwikkelingen	6
4. Verantwoordingsverklaring	7
Jaarrekening	10
Balans per 31 december 2022	11
Staat van baten en lasten 2022	12
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	13
Grondslagen voor de resultaatbepaling	13
Toelichting op de balans	18
Toelichting op de staat van baten en lasten	20
Resultaatbestemming	21
Gebeurtenissen na balansdatum	21
Controleverklaring onafhankelijke accountant	

1. Statutaire naam en doelstelling, visie en missie

Statutaire naam

Statutaire naam:	Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee
Gevestigd te:	Gemeente het Hogeland Hoofdstraat 94a 9968 AG Pieterburen
Rechtsvorm:	Stichting Opgericht voor onbepaalde tijd

Statutaire doelstelling

Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee (ook wel afgekort als “WEC”) heeft zich als doel gesteld een kwalitatieve impuls aan de ecologie en economie van het Waddengebied te geven. Belangrijkste uitgangspunt hierin is dat het begrip en draagvlak voor het behoud van de natuur en natuurlijke processen van de Waddenzee worden bevorderd en alsmede de duurzame economie rondom Lauwersoog wordt versterkt.

De Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee kent een personele unie met Stichting Zeehondencentrum Pieterburen.

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door middel van de volgende middelen:

- a. Exposities en voorlichting;
- b. Innovatie en educatie;
- c. Belevingsroutes (binnen & buiten);
- d. Promotie;
- e. Research;
- f. Exploiteren van uiteenlopende middelen ter ondersteuning van bovenstaande middelen.

De stichting heeft geen winstoogmerk.

Cao en salarisregeling:

- a. de conformiteit van de beloning van de medewerkers van Stichting Werelderfgoed Waddenzee wordt periodiek vergeleken met vergelijkbare organisaties, Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.
- b. bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning van de bestuurder wordt de Adviesregeling Beloning Directeuren Goede Doelen van VFI en de Code Wijffels gevolgd (zie www.vfi.nl)
- c. Het personeel van de Stichting Werelderfgoedcentrum is in dienst bij de Stichting Zeehondencentrum Pieterburen. I.v.m. de personele unie ontvangt de bestuurder geen bezoldiging van de Stichting Werelderfgoedcentrum.

Missie en Visie

Missie

De zeehond is de graadmeter voor een gezonde zee. Daarom draagt alles wat we doen bij aan de gezondheid van zeehonden en hun leefomgeving. Dat begint dichtbij, in ons centrum en in UNESCO Werelderfgoed Waddenzee, maar reikt tot ver daarbuiten. De zeehond, de zee en de mens: samen delen we één gezondheid. Met die overtuiging als basis maken we mensen bewust van hun relatie met de natuur. Daar stoppen we niet. Onze inzet is dat deze relatie steeds beter wordt. Nu en in de toekomst.

Visie

We zijn een lerende gemeenschap. Ons centrum is een werkplaats van de Wadden. Een werkplaats die draait om onderzoek, nieuwe inzichten en het delen van onze kennis. We steken onze handen uit de mouwen om mensen bij onze missie te betrekken met activiteiten, exposities en ervaringen. Zo inspireren én activeren we zo veel mogelijk mensen om hun eigen steentje bij te dragen aan een duurzame en gezonde Waddenzee.

De kernwaarden van het WEC zijn:

- Bevlogen;
- Leergierig;
- Samenwerkend
- Hands on.

2. Bestuur en Raad van Toezicht

Bestuurssamenstelling

De stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee kent de volgende bestuursorganen:

- een Raad van Toezicht;
- een directeur/bestuurder.

De Raad van Toezicht is belast met het toezichthouden en de bestuurder is belast met het besturen van de Stichting.

Sinds de oprichting op 7 juli 2017 is Niek Kuizenga benoemd tot zelfstandig bevoegd algemeen directeur/bestuurder van de Stichting.

Het bestuur heeft samen met de Raad van Toezicht het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

De huidige Raad van Toezicht staat onder voorzitterschap van heer Hans Alders (o.a. voormalig minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu en voormalig commissaris van de Koningin van de provincie Groningen. Naast de heer Alders zijn de bekende viroloog Prof. Dr. Ab Osterhaus en de heer Mr. Drs. Michael Sijbom (oud burgemeester van Losser), de overige leden.

De Raad van Toezicht komt meerdere keren per jaar samen en ontvangt geen bezoldiging voor haar werkzaamheden.

Bestuurlijke zaken

Bij het uitvoeren van onze (toekomstige) operationele activiteiten onderkennen wij de volgende risico's welke de effectiviteit en efficiency van het Werelderfgoedcentrum kunnen beïnvloeden:

- interne organisatie en administratie;
- fraudegevoeligheid en corruptie;
- implementatie van nieuwe informatiesystemen;
- risico's m.b.t. schade toebrengen aan het milieu;
- kwaliteit van personeel;
- reputatie Zeehondencentrum.

Wij hebben maatregelen getroffen om deze bovengenoemde risico's te kunnen beheersen.

Interne organisatie en administratie

Het WEC is een kleine organisatie. Voordelen hiervan zijn er zeer korte lijnen zijn binnen de organisatie en dat de mensen die er werken een grote verantwoordelijkheid hebben maar ook voelen ten aanzien van hun werkzaamheden.

In ons geval komt dit de effectiviteit en efficiency juist ten goede. Eventuele issues worden snel herkend en besproken.

Omdat we op dit moment druk bezig zijn met de verdere ontwikkeling van het Werelderfgoedcentrum zal de komende tijd de invulling van de interne organisatie en administratie nog verder worden uitgewerkt.

Fraudegevoeligheid en corruptie

Dit is een risico waar iedere organisatie zich helaas tegen moet wapenen. Bij ons in het WEC hebben we gelukkig geen ervaring met deze onderwerpen. We zijn natuurlijk nog maar recentelijk opgericht en ook hier zal het een rol spelen dat we een kleine organisatie zijn en bovendien nog een goed doel. Intern kent iedereen elkaar en werken we iedere dag samen, ook middels het zgn. "open-deur beleid". Extern merken we dat het grote publiek ons nog moet leren kennen, mede doordat er nog geen plek is waar het publiek naar toe kan komen.

Ten aanzien van onze geldstromen geldt het vier-ogen principe, hebben we interne geldcontroles en functie- en autorisatiescheidingen getroffen. Middels deze maatregelen hebben we de risico's naar onze mening en tevens naar de mening van onze accountant voldoende onder controle.

Implementatie van nieuwe informatiesystemen

Bij de opening van het pand, naar verwachting in 2025, zal een nieuw CRM informatiesysteem zijn geïmplementeerd.

Risico's m.b.t. schade toebrengen aan het milieu

Het WEC houdt uiteraard rekening met het milieu. In ons geval betekent dit op dit moment dat er bij uitwerking van de (nieuw)bouw zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de nieuwste technieken en wettelijke eisen ten aanzien van:

- Luchtkwaliteit, verwarming en koeling
- Energiebesparing
- Duurzaamheid

Kwaliteit van personeel

Het WEC heeft vanaf oktober 2021 personeelsleden in dienst waarvan ultimo 2022 er nog één op de loonlijst staat.

Het risico bestaat dat er onvoldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar is.

De komende tijd zal daarom – in samenhang met de transitie van het Zeehondencentrum- worden gebruikt om de juiste mensen op de juiste plek te vinden.

Reputatie

Het WEC is nog onbekend bij het grote publiek, maar heeft inmiddels wel al een aantal keren de media gehaald. Hierbij is vastgesteld dat het erg belangrijk is de wetten en regels ten aanzien van wet- en regelgeving strikt na te leven. Omdat het WEC zich bij de bouw laat adviseren door ervaren deskundigen schatten wij het risico van eventuele reputatieschade als laag in.

3. Financiële paragraaf en ontwikkelingen

Het Wereldwerfgoedcentrum moet nog gebouwd worden. Op dit moment heeft de Stichting vanuit de Provincie Groningen, vanuit de gemeente Hogeland, vanuit NPG en vanuit het Waddenfonds een subsidie toegekend gekregen voor de realisatie van het centrum.

Er is op dit moment gezien de beperkte exploitatie activiteiten geen exploitatiebegroting opgesteld en vastgesteld.

Wel is er een investeringsbegroting opgesteld. Omdat we nu nog in de ontwikkelfase van het centrum bevinden blijven alle bedragen nog binnen de gestelde begroting.

De bestedingen aan de doelstelling over 2022 en 2021 zijn nog niet van toepassing.

De Stichting heeft op 31 december 2022 1 personeelslid in dienst.

In het afgelopen boekjaar is het eigen vermogen met € 52.289 afgenomen en bedraagt eind 2022 € 69.137 negatief.

Tot en met 31 december 2022 is een totaal van € 6.823.995 aan kosten gerealiseerd. De kosten over 2022, totaal € 1.849.474 betreffen voor het grootste gedeelte de kosten aankoop grond gerelateerd vastgoed, ad € 314.000 en de kosten van de aannemer mbt de bouwteamopdracht, ad € 500.000. Verder zijn de kosten met betrekking tot het project- en procesmanagement doorgegaan (totaal € 205.000).

De uitgaven in 2022 zijn opnieuw allen ten behoeve van de realisatie van het nieuwe gebouw geweest.

De CBF-norm van 25% voor kosten van fondsenwerving is in 2022 en 2021 nog niet van toepassing.

De eigen norm voor kosten administratie en beheer zal in het openingsjaar worden vastgesteld.

De jaarrekening 2022 wordt gecontroleerd door De Jong & Laan Controle B.V. In deze verklaring vermeldt de accountant of de jaarrekening 2022 van onze stichting voldoet aan de verslaggeving voorschriften voor fondsenwervende instellingen.

Ontwikkelingen 2022

In 2022 was de kogel definitief door de kerk: in het voorjaar van 2025 gaat Zeehondencentrum Pieterburen verhuizen naar het Werelderfgoedcentrum Waddenzee in Lauwersoog: De Werkplaats van de Wadden.

De bezwaarprocedure bij de Raad van State tegen het bestemmingsplan is begin 2022 afgerond en vormt geen beletsel meer voor het aanvragen van een omgevingsvergunning, welke inmiddels is afgegeven door Gemeente Het Hogeland. Het startsein bouw gaat nu in het voorjaar van 2023 plaatsvinden. Daarmee verwachten we in het voorjaar van 2025 de deuren van het Werelderfgoedcentrum Waddenzee te kunnen openen.

Ondanks dat we in 2022 werden geconfronteerd met forse bouwkostenstijgingen is het gelukt om opnieuw een sluitende investeringsbegroting te realiseren. Op basis van alle genoemde ontwikkelingen en uitkomsten is 2022 een heel belangrijk jaar geweest. De totale financiering is afgerond en het WEC is klaar voor de volgende stappen in het projectproces

Verwachtingen 2023

Nu duidelijk is dat de bouw gestart kan worden zal in 2023 de eerste paal de grond in gaan en zal begonnen worden met de bouw van het nieuwe centrum. Het jaar 2023 zal verder vooral in het teken staan van deze nieuwbouw en alles wat daarbij komt kijken.

Ook zal volop verder worden gewerkt aan de transitie van het Zeehondencentrum naar het Werelderfgoedcentrum.

4. Bezoldiging directie en bestuur

Er is nog geen sprake van een bezoldiging aan de bestuurder via de Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee. Maar zodra dit van toepassing zal zijn zal het bestuur het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vaststellen. Het beleid zal periodiek worden geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning zal de Stichting de Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties (zie www.goededoelennederland.nl) volgen.

Zoals reeds eerder aangegeven ontvangt de Raad van Toezicht geen bezoldiging voor haar werkzaamheden.

5. Verantwoordingsverklaring

De Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee (WEC) onderschrijft de drie kernprincipes van goed bestuur, zoals deze zijn opgenomen in de CBF erkenning van het Zeehondencentrum. Het bestuur van het centrum legt in deze verantwoordingsverklaring verantwoording af over de wijze waarop het Zeehondencentrum:

- Toezicht houdt, bestuurt en uitvoert;
- De effectiviteit en efficiency van besteding van middelen waarborgt;
- De omgang met belanghebbenden optimaliseert.

Besturen en toezicht houden

Om de doelstellingen te kunnen realiseren is een optimale inrichting van bestuur en organisatie noodzakelijk. Het WEC wordt bestuurd door de directie. Een onafhankelijke en onbezoldigde Raad van Toezicht is toezichthouder en vergadert regelmatig.

De stichting is ingericht conform het Raad van Toezichtmodel, waarbij het directiebestuur aan het WEC op hoofdlijnen leidinggeeft en eindverantwoordelijk is. Voor de taken en verantwoordelijkheden is een zgn. Reglement Raad van Bestuur opgesteld met daarin functieomschrijvingen van directieleden. De handelingsvrijheid van de directieleden wordt beperkt conform de bepalingen in de algemene statuten en het Reglement Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht bestaat in 2021 uit drie leden die ieder deskundig zijn op een voor de organisatie relevant werkgebied. De leden van de Raad van Toezicht (RvT) worden voor een periode van drie jaar benoemd. Zij treden af volgens een door de Raad van Toezicht opgesteld rooster. Een volgens het rooster aftredend lid is onmiddellijk (doch maximaal tweemaal) herbenoembaar. Alle leden van de Raad van Toezicht zijn vrijwillig verbonden aan de organisatie en ontvangen geen bezoldiging. Het bestuur wordt door de Raad van Toezicht benoemd en ontvangt een beloning vastgesteld door de Raad van Toezicht. Tot het moment van opening wordt er echter geen beloning vastgesteld.

De leden van de Raad van Toezicht en allemaal de benodigde verklaring van het CBF Erkenning Keur naar waarheid ingevuld en ondertekend.

De Raad van Toezicht komt meerdere keren per jaar bij elkaar (minimaal vier keer). Tijdens de vergaderingen worden de ontwikkelingen binnen het WEC besproken en vindt een terugblik/evaluatie van de afgelopen periode.

Het WEC onderschrijft de richtlijnen van de Commissie Wijffels. De kern van deze gedragscode voor goed bestuur gaat over openheid, transparantie en verantwoording afleggen. Het directiesalaris van goede doelen volgt volgens de gedragscode het salarisbeleid van de overheid en dat van het WEC moet daar binnen vallen.

Het jaarverslag en de jaarrekening worden door de directeur-bestuurder opgesteld en door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Extern toezicht

De door het bestuur aangestelde gecertificeerde registeraccountant controleert jaarlijks de administratieve organisatie en interne controleprocedures in het licht van de controle van de jaarrekening.

Per 1 januari 2017 heeft de Belastingdienst de Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Als een instelling door de Belastingdienst is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), dan zijn schenkingen aan dit doel fiscaal aftrekbaar. De overheid heeft in 2013 bepaald dat de verstrekking van informatie door goede doelen via internet een wettelijke voorwaarde wordt voor het behoud of de verkrijging van de ANBI-status.

In de nabije toekomst wil het WEC het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) verzoeken om de organisatie te toetsen om zodoende de CBF erkenning te ontvangen.

Besteding van middelen

Het WEC erkent het belang van het duidelijk formuleren van doelen, het meten van de realisatie en het evalueren van de activiteiten.

Door het vaststellen van een (investerings)begroting geeft het bestuur richting aan de doelstellingen van de organisatie.

Besteding van middelen vindt plaats in overeenstemming met de investeringsbegroting.

Voor het monitoren en evalueren van activiteiten wordt in de toekomst een rapportage opgesteld met een staat van baten en lasten. De financiële resultaten zullen worden toegelicht en afwijkingen van de begroting worden verklaard en desgewenst bijgestuurd.

Relatie met belanghebbenden

Interne belanghebbenden van het WEC zijn o.a. de raad van toezicht en toekomstige werknemers, vrijwilligers en stagiaires.

Toekomstige externe belanghebbenden zijn o.a. de WEC Community, Natuurorganisaties, donateurs, bezoekers, goede doelen, fondsen, media, landelijke en lokale overheidsinstanties en wetenschappelijke instituten.

Het WEC acht het zeer belangrijk om draagvlak en bewustwording te creëren voor haar activiteiten en uitgangspunten.

Het jaarverslag is online beschikbaar.

Ontvangen klachten worden volgens de klachtenprocedure afgewikkeld.

Jaarrekening

Balans per 31- december 2022 (na verwerking resultaat)

		<u>31 dec.2022</u> EUR	<u>31 dec.2021</u> EUR
Activa			
<i>Materiële vaste activa</i>			
MVA in ontwikkeling	A	6.823.995	4.974.521
<i>Vorderingen</i>			
Debiteuren		7.542	0
Rekening courant St. Zeehondencentrum		0	6.662
Te vorderen omzetbelasting		204.865	82.932
Vooruitbetaalde kosten		<u>2.542</u>	<u>2.306</u>
		214.949	91.900
<i>Liquide middelen</i>	B	<u>7.880.635</u>	<u>492.814</u>
Totaal		<u>14.919.579</u>	<u>5.559.235</u>

		<u>31 dec.2022</u> EUR	<u>31 dec.2021</u> EUR
Passiva			
<i>Reserves en fondsen</i>			
Reserves	C		
overige reserves		<u>-69.137</u>	<u>-16.848</u>
		-69.137	-16.848
Langlopende schulden	D	9.000.000	0
<i>Kortlopende schulden</i>	E	<u>5.988.716</u>	<u>5.576.083</u>
Totaal		<u>14.919.579</u>	<u>5.559.235</u>

Staat van baten en lasten over 2022

	Realisatie 2022		Realisatie 2021	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Algemene kosten	2.489		4.094	
Rentelasten lening	49.800			
Som der lasten		52.289		4.094
Resultaat		<u><u>-52.289</u></u>		<u><u>-4.094</u></u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening

Activiteiten

De Stichting heeft als doel het geven van een duurzame kwalitatieve impuls aan de ecologie en economie van het Waddengebied.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor het opstellen van de jaarrekening en het jaarverslag voor kleine ondernemingen, zoals vermeld in Titel 9 Boek 2 BW.

Nadat het te realiseren pand in Lauwersoog gereed is zal de Stichting haar jaarrekening opstellen conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen. Vanaf 2018 is gestart met de ontwikkeling van het pand en zijn er ten aanzien van de exploitatie slechts geringe kosten gemaakt welke nog niet in relatie staan met de beoogde activiteiten.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Er zijn op balansdatum geen materiële ontwikkelingen of gebeurtenissen waardoor de continuïteit van de Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee niet gewaarborgd is. Hierbij wordt verwezen naar de gebeurtenissen na balansdatum.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en Resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de staat van baten en lasten opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie.

Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de stichting in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk

deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

In het geval dat de betaling van de kostprijs van een materieel vast actief plaatsvindt op grond van een langere dan normale betalingstermijn, wordt de kostprijs van het actief gebaseerd op de contante waarde van de verplichting.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Afschrijving start op het moment dat een actief beschikbaar is voor het beoogde gebruik en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij afstoting. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderversverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderversverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderversverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderversverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderversverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderversverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde, inclusief transactiekosten (indien materieel). Na eerste verwerking vindt waardering plaats tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de

geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen, onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de stichting, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

Reserves en fondsen

Indien een deel de reserves is afgezonderd omdat daaraan een beperktere bestedingsmogelijkheid is gegeven dan gezien de doelstelling van de organisatie zou zijn toegestaan en deze beperking door derden is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds. Indien de beperking door het bestuur is aangebracht, wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsreserve.

Bestemmingsfonds (en) betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Langlopende schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde).

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden;
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover noch de stichting noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de stichting nadelige gevolgen heeft.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen met een verwachte looptijd van maximaal een jaar worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. De voorzieningen waarop het effect van tijdswaarde materieel is, worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Onder de kortlopende schulden staan verplichtingen met een looptijd van minder dan 1 jaar. Verplichtingen die betrekking hebben op jaren gelegen na 1 jaar na balansdatum zijn verantwoord onder de langlopende schulden.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten van het jaar gebracht ten laste waarvan de gesubsidieerde bestedingen komen of waarin de opbrengsten zijn gedeeld of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De vooruitontvangen bedragen (zowel kort- als langlopend) worden onder de overlopende passiva opgenomen.

Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals vermeld onder de financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt ten gunste van de staat van baten en lasten als overheidssubsidie.

Investeringsubsidies worden als vooruitontvangen bedrag onder de overlopende passiva verantwoord.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden tot het moment van opening verantwoord onder de investering en verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht. Voor zover de beloning nog niet is uitbetaald is deze als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de vennootschap.

Pensioenen

De Stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt onder de materiële vaste activa verantwoord.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de balans

	31 dec.2022	31 dec.2021
	EUR	EUR
A. Materiële vaste activa		
<i>MVA in ontwikkeling</i>		
Stand per 1 januari		
Aanschafwaarde	4.974.521	2.743.255
Cumulatieve afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>4.974.521</u>	<u>2.743.255</u>
Mutaties boekjaar		
Investeringen	<u>1.849.474</u>	<u>2.231.266</u>
Stand per 31 december	<u>1.849.474</u>	<u>2.231.266</u>
Stand per 31 december		
Aanschafwaarde	6.823.995	4.974.521
Cumulatieve afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>6.823.995</u>	<u>4.974.521</u>
Afschrijvingspercentage	0%	0%

In 2018 is gestart met de ontwikkeling van het gebouw en de inrichting van het Werelderfgoedcentrum. Er wordt pas afgeschreven op de materiële vaste activa nadat het in gebruik is genomen. Onder de aanschafwaarde zijn kosten van adviseurs en accountants opgenomen, ad € 57.160. Tevens is een bedrag van € 91.937 aan personeelskosten onder de aanschafwaarde opgenomen. Omdat deze kosten rechtstreeks toe te rekenen zijn aan de MVA in ontwikkeling, zijn deze kosten geactiveerd en niet direct ten laste van de exploitatie gebracht.

Onder de kortlopende schulden staan de reeds ontvangen subsidies ten aanzien van de realisatie van de materiële vaste activa verantwoord.

	31 dec.2022	31 dec.2021
	EUR	EUR
B. Liquide middelen		
Banken	<u>7.880.635</u>	<u>492.814</u>
	<u>7.880.635</u>	<u>492.814</u>
De saldi staan ter vrije beschikking.		
C. Overige reserves		
Stand per 1 januari	-16.848	-12.754
Resultaatbestemming	<u>-52.289</u>	<u>-4.094</u>
Stand per 31 december	<u>-69.137</u>	<u>-16.848</u>

D Langlopende lening

In oktober 2022 is een lening ontvangen van de Nederlandse Waterschapsbank N.V. , ad € 9.000.000. De rente bedraagt 3,32% per jaar en de lening wordt in 25 termijnen van € 360.000 afgelost, voor het eerst op 31-10-2028.

Het verloop van de lening is als volgt:

	31 dec.2022	31 dec.2021
	EUR	EUR
Stand per 1 januari	0	0
Opname per 31 oktober	9.000.000	0
Stand per 31 december	9.000.000	0

E Kortlopende schulden en overlopende passiva

Crediteuren	125.976 ▼	245.735 ▼
Vooruitontvangen subsidie	5.746.982	5.246.982
Rekening-courant St. Zeehondencentrum Pieterburen	19.443	0
Te betalen rente	49.800	0
Overige schulden	46.515 ▼	83.366 ▼
	5.988.716	5.576.083

In 2018, 2019, 2020 en 2021 zijn er deelsubsidies vanuit het Waddenfonds en van de Provincie Groningen ontvangen vanuit de toegekende subsidiebeschikkingen van het Waddenfonds en van de Provincie Groningen. ontvangen. In 2022 is er door het Waddenfonds een deelsubsidie van € 500.000 uitgekeerd. De ontvangsten hebben deels een langlopend en deel een kortlopend karakter.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Er is op 31-12-2022 een verplichting aangegaan voor € 650.000 met betrekking tot de aannemer. Hiervan is reeds € 500.000 in de investering opgenomen, waardoor er nog € 150.000 aan verplichting overblijft. Dit bedrag wordt in april 2023 in rekening gebracht.

Toelichting op de staat van baten en bestedingen

	2022	2021
	EUR	EUR
F. Algemene kosten		
Administratie-/advieskosten	92	48
Verzekeringen	2.683	2.531
Bankkosten	50.338	2.613
Overige algemene kosten	823-	1.098-
Totaal	52.289	4.094

Personeelskosten

De Stichting had gedurende 2022 gemiddeld 1,0 fte in dienst (vorig jaar: 1 fte).

Resultaatbestemming

De directie stelt voor het negatieve resultaat boekjaar als volgt te verdelen:

	<u>31-12-2022</u>
- overige reserves	<u>-52.289</u>
	<u>-52.289</u>

Dit voorstel is reeds in de balans per 31-12-2022 verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum.

Pieterburen, 30 juni 2023

N. Kuizenga
Directeur/bestuurder

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee te Pieterburen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de winst- en verliesrekening over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Werelderfgoedcentrum Waddenzee zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Groningen, 28 juni 2023

De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door: J.L. de Kimpe RA AA